ANUL I. No. 4. UN EXEMPLAR 5 Lei Aprilie 1935

REVISTA MEA

Revistă literară critică şi de cultură generală

APARE LUNAR
Anul I. No. 4. – Aprilie 1935

Director şi Redactor resp.: *MARTA D. RADULESCU*
Cluj, Str. Mico No. 7.

Abonament: 60 Lei anual
Autorităţi: 100 Lei anual
In străinătate dublu

ADMINISTRAŢIA pt. BUCUREŞTI:

Dl S. B. Enache este administrator la »*Revista Mea*«, pentru Capitală şi orice informaţii administrative, precum şi achitări de abonamente se fac prin Dsa.
Str. Popesca 21 Bucureşti III.

Invierea lui Isus

temelia doctrinară a creştinismului

Prof. Titus Malai

Invierea lui Isus nu este numai prilej de aniversare simbolică, nu numai sărbătoarea cea mai mare a creştinătăţii, ci prăznuirea celei mai minunate fapte din câte a înregistrat istoria:

Paştele însemnează biruinţa lui Cristos asupra morţii.

Adevărul învierii din morţi, în sensul real şi strict al cuvântului, constitue piatra de temelie pe care se înalţă mândră şi triumfătoare ideia creştină.

Ea nu se poate concepe fără acest adevăr, precum o spune lapidar şi G. Reinhold:

„să nu se uite că părerea Apostolilor despre învierea lui Isus"... nu este fără însemnătate ci obiectul principal al întregii propoăduiri „şi că împreună cu aceasta stă ori cade, după energica declaraţie a Sf. Pavel (1. Cor. 15,13) întreg creştinismul".

Astfel că atunci când Dl A. C. Cuza atribuie învierii lui Isus numai un sens simbolic, fără caracterul unei realităţi istorice indiscutabile se face vinovat de una din cele mai grave şi primejdioase dintre erezii.

Când tot ce a făcut şi a învăţat Hristos are ca punct central de orientare faptul învierii;

când acesta e miracolul peste puterile firii pe care îl promitea Isus atunci când, cerându-I-se semn din partea duşmanilor Săi, a spus: „spargeţi biserica aceasta şi în trei zile o voiu ridica... iar el zicea de „biserica trupului său". (Io. 2):

când apostolii pe acest adevăr îşi întemeiază propovăduirea evangheliei; pot oare drept credincioşii bisericii româneşti să se gândească măcar o clipă să admită erezia cuzistă? Să se atingă, pentru sentimente de o clipă, de însăşi temeliile sfintei biserici strămoşeşti, pentru a construi cu „spiritul liber" o învăţătură nouă de eretic simbolism?

Sunt acestea „chibriturile teologiei" de care vorbeşte Dsa că n'are nevoie?

Că pretinşi savanţi de altă dată, ca Barth, puteau vorbi de o „moarte aparentă" a lui Isus, ori de „halucinaţii colective" ca un Strauss, aceste argutii pseudoştiinţifice ale unor pseudoamenţi de ştiinţă, interesează pe dreptcredincioasa creştin tot atât ca şi argumentele jidovului dela anul 178 din „Aletes logos" a lui Celsus... In rândul acestora se află d. A. C. Cuza, cu noul Duale creştinism.

Ci iată povestea sfântă aşa cum o povestesc aşa de mişcător de simplu Apostolii, care au mărturisit-o lumii cu prelul vieţii lor:

Apostolii se înspăimântaseră şi fugiseră. Inimă bătrânul Petru, sufletul apriu, cuprins de teamă se lepădase de El şi acum îşi plânge trădarea. Nimic mai bine decât această panică a acelora care mai târziu aveau să înfrunte atât de sea moartea, nu dovedeşte mai nă îndoielnic că îşi pierduseră credinţa şi numai aşteptau nici o înviere. Numai fapte putea să-i readucă la credinţă, numai realitatea nemaipomenită, cutremurătoare, putea s'o reaprindă în sufletele lor.

Primele ştiri despre înviere, aduse de femei, li se păreau Apostolilor ca nişte aiurări (vulgata: „deliramentum", aiurări) şi „nu le-au crezut" (Lc. 24). Nu amănunte şi interizate figuri de ceară, nu fizice şi neurastenizate făpturi de degenerati moderni, ci robuşti pescari sunt aceia care după ce au crezut, la început, că e un „deliramentum" s'au convertit adevărului, văzând pe Hristos, după înviere, gustând împreună cu El mâncarea şi băutura. Şi patruzeci de zile s'a arătat în repetate rânduri şi Mariei Magdalena şi celorlalte femei, celor doi ucenici mergând spre Emaus, Apostolilor în faţa lui Toma, celor 7 Apostoli pe Lacul Genaretului, tuturor Apostolilor pe Muntele Galileii, separat lui Petru, Iacob şi Paul, celor mai bine de cincisute „care erau împreună".

Halucinatul e sigur că vede ce nu este. Aceşti oameni simpli şi sănătoşi vedeau şi nu le venea totuşi să creadă iar Mântuitorul le zice: „Ce sunteţi, turburaţi şi pentru ce intră gânduri în inimile voastre? Vedeţi mâinile şi picioarele mele că însumi cu sunt; pipăiţi-mă şi vedeţi, că spiritul carne şi oase nu are, precum mă vedeţi pe mine având... Şi acestea zicând le-a arătat lor mâinile şi picioarele şi încă necrezând ei, de bucurie şi mirându-se le-a zis lor: Aveţi ceva de mâncare aice? Iară ei I-au dat Lui o parte de peşte fript şi un fagur de miere şi luând a mâncat înaintea lor". (Lc. 24).

Iar Toma n'a crezut până ce n'a pipăit: „Adu degetul tău şi vezi mâinile mele şi adu mâna ta şi o pune în coasta mea şi nu fii necredincios ci „credincios..." Răspuns-a Toma şi a zis: „Domnul şi Dumnezeul meu!" Zis-a Isus lui: „Dacă mă văzuşi Tomo, crezuşi; fericiţi care nu au văzut şi au crezut!" (Io. 20).

Aceasta este minunea pe care o prăznuim la cea mai mare dintre sărbători, realitatea văzută şi nu viziunea subiectivă de extaz a unuia sau altuia, realitatea văzută a purtat pe Apostoli în lume „să aducă mărturie", precum spune şi Sf. Petru în ziua Rusaliilor:

„Pe acesta răstignindu-L L'aţi omorât pe care Dumnezeu l'a „înviat ŞI NOI SUNTEM LUI MARTORI." (Fpt. 2,5).

Creştinismul românesc, din ambele strane, crede cu tărie adevărul învierii lui Isus, aşa precum ne-a spus-o Sf Pavel:

„Iar de nu a înviat Cristos, zadarnică este propovăduirea noastră şi zadarnică este credinţa voastră" (1. Cor. 15,14).

Această scumpă credinţă e moştenire strămoşească şi vrem să li-o lăsăm patrimoniu sacru, naţional, legiunilor tinere, nădejdea de mâine a neamului, pentru care nu este alt salut decât braţul întins spre biruinţă, salutul ceriului, cu gândul la Dumnezeu.

Şi pentru aşteptările noastre Sfânta zi a Paştelui mai cuprinde un simbol:

Triumful lui Isus Hristos din ziua Paştilor este garanţia triumfului nostru naţional pe care-l aşteptăm.

Somn la umbra fagului

(haiducească)

La tulpina fagului
Dulce-i somnul dragului,
Că-l păzeşte
L-tovăreşte
Drăguţa haiducului,
Tovarăşul cucului.
Draga lui cu boiul mic,
Cu ilic
Din brocat curat cu fir,
Cu mărgele de zamfir
Fie-albastră cu altiţă
Şi 'n coriţă
Cu răsuri . . .
. . .
Nuieluşe din păduri!
Ar întinde mâini de ceară
Să tot ceară
Mierea coarnei lui de guri . . .
Ci se fine-aşa cuminte :
Nu se 'ndură să 'l alinte,
Nici măcar
Să-l atingă
Şi să-şi stingă
Din pojar ;
Ci cuminte ca o mamă,
Nici cu sufletul nu-l chiamă,
Ca să-i fie somnul lin,
Somnul lin sub cer senin,
. . . Că-i puicuţa dragului
Streaje 'n umbra fagului.

Marta D. Rădulescu.

APEL

către presa naţionalistă independentă de provincie

REVISTA MEA a apărut la 24 Ianuarie pentru a începe singură şi izolată, o luptă al cărei obiectiv limitat a fost precizat definitiv azi în articolul nostru „Israel la Redacţie": un scop de politică literară naţionalistă pentru a porni lupta împotriva acţiunii de otrăvire a izvoarelor în literatura românească, otrăvire organizată sistematic de conducerea politică a presei evreieşti din ţară.

Primejdia nu fusese niciodată, pe cât ştim, bine precizată şi explicată naivului nostru public literar. Venind cu un lucru nou, prea nou pentru cei mai mulţi, nu ne-am aşteptat să fim repede înţeleşi, astfel că rezultatele obţinute în aceste puţine numere — oricât de modeste deocamdată — au întrecut totuşi cu mult aşteptările noastre care — mărturisim sincer — erau în momentul pornirii la luptă, foarte pesimiste.

In cursul luptei noastre însă, încă din a doua lună, au început să ni se deschidă neaşteptate şi nebănuite orizonturi noi, s'au deschis în faţa ochilor noştri din cunoaşterea realităţilor, perspective largi care ne dau un alt curaj şi un alt avânt.

De ele vrem să vorbim aici în acest apel.

Dar înainte de a-l formula, să ne daţi voie să vă descriem ce-am văzut, în ce constă aceste perspective care au făcut să ne crească inima.

Şi confraţii să judece dacă avem dreptate.

Imediat după primul număr al Revistei Mele — nota bene! neanunţată de niciun mare cotidian, sau de radio — au început să vină din cele mai îndepărtate unghiuri ale Ţării, reviste şi periodice literare şi politice „pentru schimb", în număr crescând. (Intenţionat, noi n'am trimes mai nici uneia, noi cei dintâi, căci era vorba să vedem cui îi place ce scriem noi, cine are interes de ce scriem noi).

De aceea numărul considerabil şi zil nic crescând al acestor reviste cu care suntem în schimb de numere şi idei, ar putea fi un motiv de pură satisfacţie redacţională şi ideologică. Această satisfacţie este reală şi vie, dar s'o recunoaştem, ea a trecut pe un plan secundar în faţa altela, mai puţin personale, dar mai mari.

Spuneam încă în numărul 2, la „revista periodicelor" următoarele: Dacă n'am fi avut din toată strădania şi riscurile luptei noastre decât unica satisfacţie de a afla cât avânt spre ideal mai rămâne şi durează încă în oropsitele şi prea puţin cunoscutele noastre oraşe provinciale şi încă am fi răsplătiţi prin satisfacţia intimă de a vedea că nu suntem puţini idealiştii ci numai ne ignorăm, din vina noastră şi din grija cui ştie de când a neanunţatei noastre. Şi numărul lor a crescut mereu. Dar mai îmbucurător decât toate a fost dublu constatare că procentul cel mai considerabil de reviste şi periodice provinciale bine scrise şi cu nerv erau naţionaliste iar unele dintre ele, cum este ideea naţională din Buzău de pildă, ating un nivel pe care nici cele mai de seamă periodice bucureştene nu-l mai atinge azi, de când cenzura a suprimat tot ce era viu şi nou în presa românească. In fine constatam pe de o parte reviste şi gazete săptămânale bine scrise şi idealiste editate de învăţători dintre care unele la sate şi având o destul de respectabilă vechime. Totdeodată, în această presă de provincie, literatura nu se arăta nici evreizată, nici putredă ca cea din capitală şi oraşele pseudo-culturale. Poezia ca şi proza, deseori stângace, mai des încă modestă ca proporţii şi pretenţii, era însă în imensa majoritate castă, sănătoasă şi reavăn românească, neatinsă de putregaiul străin şi dizolvant al presei bucureştene.

O rezervă de sănătate morală de idealism, de naţionalism pe care nu ne lăsa s'o bănuim pletora putregaiului literar bucureştean, există deci procentual bine reprezentată şi larg răspândită în tot cuprinsul ţării, chiar şi acolo unde predominanţa economică desăvârşită a evreimii te-ar face să te aştepţi să nu se mai afle. Din această rezervă de energii idealiste risipite pe tot cuprinsul ţării, rezervă care constitue o osatură de moralitate culturală nepreţuită azi, prospecţiunea noastră involuntară nu ne-a adus decât o parte cu totul neînsemnată — credem noi — la cunoştinţă. Ori noi am dori s'o cunoaştem cât mai întreagă, oricât de modestă ar fi ea. De aici primul nostru apel:

Cine cunoaşte periodice culturale provinciale din orice colţ al ţării, mai vechi şi mai noi, este rugat să ni le indice şi acelora le propunem noi de azi încolo schimbul, căci dorim să facem o prospecţiune cât mai completă a acestui preţios patrimoniu cultural actual.

Dela început anunţăm că nu ne interesează organele politice provinciale de partid. **Acestora le refuzăm principial schimbul.**

Şi acum scopul acestei prospecţiuni, al acestei luări de contact.

El se poate formula în două cuvinte:

UNIFICAREA IDEOLOGICA tot mai desăvârşită, pe ţară.

Formularea şi mai ales ţinta însăşi pare îndrăzneaţă şi planul ar fi cu drept cuvânt dincolo de puterile unui om şi chiar ale unui grup mare, dacă dintr'un anumit punct de vedere această unificare n'ar fi în esenţa ei şi pentru o mare parte din luptătorii la care fac apel virtual ca şi îndeplinită. **Aceasta ne-o arată însăşi prospecţiunea presei naţionaliste independente provinciale.**

Să ne înţelegem.

Ne găsim astăzi în faţa unei date esenţiale, care constitue garanţia atingerii uşoare a ţintei de mai sus: existenţa tot mai accentuată a unui sentiment puternic şi unitar, dragostea de neam sub forma naţionalismului idealist. El se traduce prin dorinţa tot mai vie, tot mai generală pe ţară de a ne mântui neamul — şi odată cu el şi pe fiecare din noi — şi pe copiii noştri de părăduirea, de mizeria morală şi materială în care ne zbatem.

Ori, în măsura în care sentimentul şi dorinţa care este expresia lui dinamică există astfel generalizate la toţi luptătorii idealişti ce îi mai poate despărţi?

Evident numai părerile pe care le are fiecare cu privire la mijloacele de a putea realiza această dorinţă comună.

Dar pe când sentimentele nu se pot modifica şi unifica prin analize şi discuţii, oricine e gata a discuta şi accepta mijloacele cele mai potrivite pentru a atinge o anumită dorinţă scumpă lui.

Posibilitatea de a crea în presa naţionalistă, cu adevărat idealistă şi sinceră, o concepţie şi o ideologie economică şi politică unitară apare cu atât mai apropiată cu cât — precum o arată azi o serie de manifestări caracteristice şi generalizate — procesul de unificare ideologică e foarte înaintat, virtual, în cei sinceri şi inteligenţi în mare parte realizat.

Rămâne numai coordonarea şi formularea unitară.

Numai asupra acestei coordonări şi unificări în propaganda ideologică mai rămâne de lucrat intensiv iar convingerea noastră este, că în ritmul în care merg lucrurile azi, ea nu cere nici un timp prea lung, nici o sforţare prea mare, ci numai bunăvoinţă.

Al doilea apel al nostru este deci, pentru presa naţionalistă provincială de tot soiul — pur culturală sau cultural-politică:

Să conlucrăm pentru a realiza în cel mai scurt timp şi unificarea în formularea ideologică a ţintelor economice, politice şi culturale ale naţionalismului românesc.

In aceste condiţiuni fărâmiţarea individuală a presei naţionale nu va împiedeca unificarea ideologică, din contră, îi va potenţa efectele.

Lansând acest apel, aşteptăm şi răspunsurile şi obiecţiunile.

REVISTA MEA

Congresele studenţeşti

de Dr. Ion Banea

Dacă privim retrospectiv dela războiu încoace congresele studenţimei române, putem desprinde clar mai multe caracteristice. Şi, îngăduindu-ne să împărţim în epoci această perioadă, bom area: *I. Epoca frământărilor. II. Epoca discuţiunilor* şi *III. Epoca înfăptuirilor.*

In cuprinsul primei epoci, intră congresul deţa Cluj din 1920 şi congresul delegaţilor dela Iaşi 1923.

La cel dela Cluj, atmosfera era streină de vibraţiunile sufletului românesc: marea majoritate era cuprinsă de febra umanitarismului şi a ideilor comuniste.

Impotriva acestor dulcegării primejdioase s'a ridicat un mănunchi viguros şi violent, reprezentând crezul brazdei româneşti. Şi s'a impus.

Acest grup a început apoi lupta de trezire la realitate şi evidenţiere a primejdiilor ce pândeau din toate părţile neamul nostru. Perioada aceasta a fost frământată, „chirurgicală", cu nota disperării; dar a reuşit să situeze în primul plan *problema românească sub faluritele ei aspecte.* Astfel că, la Iaşi, delegaţii sunt numai naţionalişti. Acest congres însă, din pricina prigoanei oficiale, s'a ţinut prin mănăstirile şi pădurile din împrejurimile oraşului.

(Continuarea în pagina 2-a).

Rubrica indigestă.

Catastrofa americană şi acţiunea lui Roosevelt

de Dan Rădulescu

Foarte puţini europeni şi-au dat seama de gravitatea catastrofei din Martie 1933 şi încă mai puţini au tras din ea învăţămintele imediate şi de generală însemnătate. Caracteristic este de pildă că în ziua economic de Sâmbătă „EXCELSIOR", la care colaborează protipendada noastră economică şi culturală, precum şi o remarcabilă ceată a protipendadei financiare fronţureşti, ziar foarte bine scris şi condus (rota bene li de d. Cenacenescu, care ţa noi trece drept „homo americanus", n'a găsit un singur colaborator care să atace în esenţă loc, probleme care sunt enunţate prin titlurile de mai sus.

Catastrofa din 1933 e unică în analele lumii civilizate şi ca amploare şi ca intensitate:

În 3 Martie 1933 din cele 29873 bănci înregistrate de statistică din 1929, nici una nu mai era în stare să facă faţă cererilor de retrageri de depozite, *toate*, fără excepţie, şi-au închis ghişeele şi aţi-au încetat plăţile. Şi să ne gândim că în Statele-Unite aparatul bancar joacă un rol incomparabil mai mare ca în Europa: rolul celui în plăţile particulari-or şi a operaţiilor pe credit şi în cont curent în viaţa economică, e acolo cu totul preponderent. Închiderea ghişeelor băncilor înseamnă în Statele-Unite literalmente înţepenirea în neclintire a întregei maşini economice.

La trei Martie existau în Statele-Unite 13,846.000 de gomeri, ceeace, după proprile lor statistici, înseamnează cca 42 milioane de suflete, lipsite de putinţă de a fi hrănite şi îmbrăcate prin munca membrilor familiei.

Ţinând socoteală că populaţia Statelor Unite e de 130 milioane, aceasta înseamnă că mai bine de o treime din populaţie ajunsese să n'aibă ce mănca — aceasta cu atât mai mult cu cât băncile în care îşi agonisiseră mult puţinele lor economii, închiseseră ghişeele. — Un număr de oameni de 2 ori mai mulţi decât populaţia României Mari era redus la foamete.

Gradul de mizerie e de neînchipuit. Şomerii se adăpostesc în *hăzi*, în care lasau pe brânci, ca câinii . . . Şi alături de aceste mizerabile cuşti, zgârie-norii uriaşi. Nu încheiem ce cioc în sufletele celor ce tremurau de frig şi crăpau de foame în faţa contrastului.

Pentru a pune mai bine în punct situaţia, trebuie să mai adăugăm că nici în domeniul agricol situaţia nu era mai bună: 72 % din fermieri erau împovăraţi de datorii mari în bănci, în urma catastrofei şi şomajului oraşenesc intens, consumaţia de produse agricole a oraşelor se reducea atât de mult şi preţurile scăzuseră atât, încât fermierii nu mai puteau plăti nici dările către stat, pecum amortizările la datoriile de investiţie, astfel încât pe de o parte ei furnizau oraşului enorme contingente de consumaţie agricol, iar pe de altă parte creditorii ameninţau să scoată în vânzare forţată proprietăţile a peste 60 % din fermieri şi a peste 40 % din populaţia Statelor Unite.

Pentru a da o idee de semnificaţia cifrelor, e destul să ne închipuim că o populaţie de două ori cât a României Mari n'are ce mănca, neavând de lucru, că o întindere de trei ori mai mare decât Bundania Mare, cu un număr de case şi acareturi mult mai mari şi mai preţioase, vor fi scoase în vânzare pentru rejetarea datorilor iar proprietarii lor arzuerii pe drumuri de creditori — în genere bancheri şi cămătari, cu numai evrei.

Care să fie cauza catastrofei ameicane? Cum s'a putut ajunge la exproprierea şi falimentarea a peste o treime din populaţie? Cauţiunea prezi ţi un demonstrează interes, contrazic, numai cu în proporţii aşa de gigantice, o criză care se îndreaptă spre o catastrofă analoagă există şi în Europa. Iar teoreticienii economiei nu sunt de loc de acord asupra cauzelor: după unii vina o au datoriile publice, după alţii părăsirea parţială a liberalismului economic şi amestecul statului în mecanismul de producţie, comerţ şi finanţă, după alţii în fine, în lipsa de stabilitate a monedei şi „absteneza din regulile severe şi sănătoase ale circulaţiunii ani de odinioară." După alţii în fine, decadentismul produs prin imbecilizarea Europei, de unde necesitatea cel puţin a unei uniuni vamale, dacă nu a unor State-Unite-economice ale Europei, etc.

În accastă discuţie a cauzelor crizei europene, discuţia care ne interesează de aproape, întoarnul american vine să aducă o serie de ipoteze azi încă în curs şi necesare la clarificarea deplină a cauzelor crizelor actuale.

Să facem mai întâi următoarele constatări:

Statele-Unite constituiau, cu cea mai perfectă unitate autarchică a globului, la sensul că sunt în stare să găsească pe teritoriul lor mai toate materiile prime de care au nevoie, un aparatul industriei cel mai mare şi mai perfecţionat dintre toate unităţile economice de pe glob, pot mai mare proporţie de energie mecanică de pe glob, cel mai bine organizat mecanism de transport de mantenţie şi repartiţie din lume, cel mai dezvoltat aparat de credit în mai toate domeniile.

Această incomparabilă maşină de producţie şi repartiţie a fost şi azi — din punct de vedere tehnic — în stare să hrănească şi să satisfăcă întreaga populaţie de 130 de milioane, la un standard de viaţa incomparabil superior celui european — în 1922—28 şi lucrător din Statele Unite avea un e larlo şi un standard de viaţa mult superior unui conferenţiar universitar sau unui director de ministere dela noi —.

Şi pe lângă că se putea hrăni astfel populaţia, aparatul e onomic din U. S. A. ar putea încă să exporte bogăţii imense în restul lumii.

Aceasta în ceeace priveşte maşina de producţie.

Dar în ceeace priveşte moneda?

Să lăsăm să vorbească cifrele: în lumea întreagă se găseau aur în valoare de cca 11 miliarde de dolari. Din aceştia, aprox. 4,1 miliarde se află în Statele Unite, care deţineau deci, în momentul crizei, peste o treime din aurul lumii şi aveau o moneda de o stabilitate şi o sănătate unică în lume.

Ce deducem imediat de aici?

1. Prin simpla lui existenţă, cel mai bun aparat economic nu asigură prosperitatea unui popor.

2. O monedă foarte stabilă, cu un gaj de aur oricât de ridicat nu rezolvă cu nimic cauzele catastrofei economice. Guvernul după aur, primatul care se dă azi de către cei interesaţi chiamaţi aur nu au nici o justificare, din punctul de vedere al eliminării factorilor de criză.

Iată deci două învăţăminte esenţiale care ar trebui să pună capăt odată pentru totdauna multor discuţiuni inutile.

Nu numai că Statele Unite erau cel mai bogat Stat depe glob, dar aceasta un tate economică era şi este încă şi în situaţia nu de debitor, ci de cel mai mare creditor depe glob: valoarea nominală a datorilor europene în Statele Unite era în 1929 de 11,64 miliarde de dolari, valoarea investiţiilor capitalului american în exteriorul Statelor Unite era de 15,4 miliarde. În total deci, cu un credit de 27 miliarde de dolari, pe lângă care debitul (exterior) era pur şi simplu disgarerit. Am putea zice că, la trei americani, unul putea trăi din renta investiţiilor externe. Şi la această fericită conjunctură a situaţiei financiare a S-U. considerate ca bloc . . . unul la fiecare trei locuitori ajunge să moară de foame că n'are de lucru!

Concluzie: Dacă i contestabil creşterea datoriilor publice a fost şi este una din cauzele de accentuare a crizei sub forma ei actuală, *azi însăşi plasarea datoriilor nu mai poate opri urcuşarea crizei, debitorii nu suferă azi mai puţin decât creditorii. Nu în direcţia datoriilor publice, mai poate fi azi căutată etiologia şi terapeutica crizei pentru fiecare stat.*

Dar poate că statul, în marea republică, s'a abătut cevasă prea mult dela politica liberalismului economic, s'o fi amestecat mai mult decât în alte ţări în activitatea de producţie, de comerţ, de repartiţie? O şi căutat să se substitue iniţiativei individuale? O fi jenat economia prin legi unitare şi protivite cu structura economică a statului?

Nimic din toate acestea. Nu există stat în care iniţiativa privată să fie mai li eră, în care liberalismul economic să fie mai accentuat, mai depăr ca în Statele Unite. Nu e stat în care să fie o descentralizare legislativă mai deplină (49 de State Federale, cu 49 parlamente locale). Aceasta deci inconsistenţă de a face cu cei mai liberalist dintre toate statele lumii. Şi tocmai la acesta, unde intervenţionismul de stat era cel mai redus, catastrofa a fost cea mai formidabilă, mai răpede şi mai dură.

Ce se deduce de aici, cu o logică de fier?

Catastrofa americană e demonstraţia pe viu de grandioasă pe cât de definitivă, a falimentului liberalismului economic şi a primejdiei existenţii lui. A fost demonstraţia fără putinţă de tăgadă că liberalismul economic e causa crizei.

Dovada pe altă cale a valabilităţii acestei concluzioni o avem în faptele următoare:

Până când ţările au ajuns la apogeul, pe care l'am descris, economia liberalistă n'a fost în stare să facă nimic ca s'o împiedecească; din contra, anarhice şi egoiste au grăbit mersul catastrofei. Au mers astfel până în pragul prăbuşirii totale a statului. Abia atunci liberalismul neputincios, în panică, a instituit o quaridictatură economică şi financiară *constrânsă*, de nevoie şi de frica prăbuşirii totale, chiar de profesorii cei mai mari, de adevăraţii dictatori de ceiace s'i economul american, de bancheri.

E de un interes deosebit, în urma acestei demonstraţii, să vedem, care sunt măsurile luate de „dictatorul economic" şi care sunt rezultatele în ţa care s'a ajuns.

Să examinăm mai întâi situaţia bancară dela 1929 şi evoluţia ei.

În Ianuar 1929 erau înregistrate în S. U. 29437 bănci, în cursul anului 1929 dau falimentat 640, în 1930 încă 1350, în 1931 2340, în lunile lui 1932 câte deşteptele 6000. Nu e de mirare că, în aceste condiţii, neîncrederea în solvabilitatea băncilor şi în consecinţă retragerea depozitelor şi tezaurizarea, trebuia să ia proporţii aşa de mare încât în lunile lui Februar totalitatea băncilor, chiar dacă ce le mai solide aunt nevoite să-şi închidă ghişeele şi să înceteze restituirea depozitelor exigibile.

Situaţia era explicabilă dacă ţinem socoteală de faptul următor:

În lunile 1931, în băncile americane existau depozite *exigibile* (la vedere şi în termen) de cca 31 6 miliarde de dolari. Disponibil lichid efectiv era mai puţin de 2,9 miliarde de dolari, care în cursul lui 1931 se topea văzând cu ochii. Prin manopere bancare de lichidare şi denunţări de conturi curente, mai devin exigibile până la finele lui 1932 încă 4,9 miliarde; astfel încât la finele anului 1932, la un disponibil lichid efectiv sub 2 miliarde, plus 7,9 „hârtie eligibilă" adica scontabilă la băncile federale de rezervă, stăteau depozite „devenite la vedere" de cca 35 miliarde. În momentul „năvalei" asupra băncilor trebuia reapărut să se închidă ghişeele.

În aceste condiţii — aşa cum le-am descris mai sus — la puterea Roosevelt şi, în cinci zile (!), la 9 Martie el dictează *„Legea de urgenţă asupra băncilor"* (Emergency Banking Act).

Să-l ascultăm pe Preşedinte expunând la Radio întregului popor american, cum a procedat şi ce va face. După ce, în puţine cuvinte, explica mecanismul bancar şi restul băncilor în viaţa socială, el spune:

„În după amiaza lui 3 Martie abia dacă mai era în toată uniunea o singură bancă deschisă pentru afaceri (!). În toate statele se decretase de către guvernatori închiderea ghişeelor.

„Atunci am lansat prima proclamaţie, decretând şi legalizând generaliza ea vacanţelor bancare. Era prima etapă.

„A doua a fost măsura votată de Congres, prin care *mă autorizez să procedez cum voi crede de cuviinţă* mai târ te la redeschiderea şi la asanarea băncilor, treptat şi în măsura posibilităţilor tehnice.

„A treia etapă a fost marcată prin seria de reglementare, care autorizau băncile să-şi continue operaţiunile, numai pentru a asigura repartiţia alimentelor, necesităţile menajere şi plăţile industriale urgente.

„Această vacanţă bancară era necesară pentru a putea procura băncilor banii lichizi necesari situaţiei create. Nici o bancă solidă n'a pierdut un dolar în acest interval. Noua lege autorizează bancile Federale de Rezerva (bănci de emisiune) *să emită o monedă suplementară*, gajată pe un activ solid, astfel încât băncile, care îşi vor deschide ghişeele vor putea face faţă oricărei cereri legitime. *Moneda nouă emisă este o monedă adăugată pentru că se bazează pe un activ real.* (Aci este tema nouei politici monetare a lui Roosevelt, asupra căreia vom reveni mai jos).

„În consecinţă mâine Luni, se vor deschide băncile al căror sediu se găseşte în cele douăsprezece oraşe unde Banca Federală de Rezervă are reprezentanţele sale.

„Marţi se vor deschide ghişeele tuturor băncilor găsite în bună postură şi care se află în oraşele în care există o cameră de compensaţie, adică bănciile din 250 de o aşe ale Uniunii.

„Mercuri şi în zilele următoare se vor deschide toate băncile din oraşele secundare, în măsura în care guvernul va fi avut timpul şi mijloace necesare de a le fi verificat gestiunea. Această întârziere mai este necesară pentru a permite băncilor să contracteze împrumuturile necesare şi a le da timpul trebuincios pentru adunarea monedei lichide de care vor avea nevoie".

Ceeace e remarcabil aici este precizia enunţurilor într'o chestiune atât de gravă şi complicată şi mai ales faptul că Roosevelt s'a ţinut strict de litera promisiunii: Roosevelt nu *a-a minţit niciodată poporul* şi nu a promis niciodată mai mult decât ştia că poate face. Remarcabil e şi acest contact intim, prin radio, cu poporul, căruia i se explică clar rostul fiecărei măsuri. Aici este secretul popularităţii crescânde a Preşedintelui şi de aci vine puterea cu care s'a impus treptat Congresului.

Concluzii: Economia liberalistă în faliment, a supus de bunăvoie unei dicta turi unitare, pentru a încă din impas şi a scăpa de catastrofa. Şi mai iată una:

Pentru prima oară, când în momente grele economia capătă un director, care trebuie să salvere şi statul şi economia, acesta pune chiatăi problema monetară aşa cum a pus-o şi autorul acestui studiu în *Pentru cei tineretul* pag. 46—51, III şi 123, încă din anul 1932.

Dar să ascultăm pe Roosevelt explicând problema monetara poporului său, la Radio:

„În cursul încercărilor mele cu mai multe persoane competente, am pus pe două coloane, pe de o parte *valoarea produselor*, adică a avuţiilor reale exprimate în dolari iar pe altă coloană, datoriile în dolari, care greveau aceste realităţi.

„În 1929 totalul activ în dolari întrecea cu mult quantumul datoriilor.

„Dar în primăvara anului 1932, pe când totalul datoriilor nu scăzuse, totalul activelor, după noulle evaluări, — adică la noulle preţuri ale zile — scăzuse cu de mult încât valoarea proprietăţilor agricole mai mică, decât a datoriilor.

(Exact situaţia dela noi şi din restul Europei S. R.)

„Două căi erau deschise: sau să reducem datoriile pe cale de lichidare şi de exproprieri, până la a le reduce încât sub valoarea proprietăţilor (a căror pe care am ales-o noi în convenţiunea românească), sau să încercăm să creaseă valoarea proprietăţilor până ce vor depăşi datoriile".

„Evident o dreaptă cumpănă cu singura preocupă de interesul public e cu adevărat valori noaste". Mă aştept să ceiev şi critice severă a primului procedeu aceia alea de noi). Astfel Roosevelt concepe şi realizează conversiunea în modul următor:

Prin legea de readaptare a agriculturei şi legea de urgenţă asupra ipotecilor agricole (Agricultural Adjustment Act and Emergency Farm Mortgage Act) dela 12 Maiu şi legea despre bunurile de familie (Home owners'loan Act) dela 13 Iunie, pe de o parte împiedecă executiile silite pentru neplata datorilor ipotecare asupra bunurilor imobile în general iar pe de altă parte în toate mijloacele de urgenţă posibile pentru *o conversiune financiară a datorilor*, prin lichidarea şi reorganizarea pe noi baze a băncilor agricole prin a ordarea de credite de urgenţă extrem de ieftine.

În rezumat legislaţia financiară a lui Roosevelt în materie de datorii se cara terizează, în ceeace priveşte principiul, prin conversiunea financiară cu *ajutorul unei monede a cărei acoperire nu mai este aurul ci în mare parte garanţiile ipotecare ale bunurilor reale* (E format ceeace preocupează autorul acestui studiu, încă din 1925 precum şi în „Pentru voi tineretul" şi în studiul din 1933 publicat în Lumea Nouă No 4 şi 5, unde enunţ a priori că astfel va procede şi Roosevelt.) De altmint ri nici nu era greu s'o fac, căci aceasta era singura soluţie clasică şi *eficace* a problemei.

Să ascultăm însă pe Roose elt discutând principiile noui sale monede şi necesitatea introducerii ei. (Din cuvântarea la Radio a Preşedintelui, către poporul american dela 7 Mai 1935):

„S'a vorbit mult în ult mul timp de fisanţele federale, de inflaţie, de etalonul aur şi de alte lucruri. Permiteţi-mi să vă expun pe scurt faptele şi să vă explic linia mea de conduită.

„În primul rând creditul guvernamental şi moneda guvernamentală nu sunt decât unul şi acelaşi lucru în dosul bonurilor şi monetei guvernamentale există realităţi de o superioară valoare, pre um şi o rezervă de aur şi o mică rezervă de argint.

„Din acest punct de vedere aş dori să vă reamintesc, că odinioară Guvernul a consimţit să convertească în aur aproape 30 miliarde datorii iar societăţile private au convertit tot în aur 50—70 miliarde dolari, aceasta în vreme ce tot aurul din Statele-Unite abia atinge 4 miliarde şi tot aurul din lume este evaluat la 11 miliarde de dolari.

"Dacă acum deţinătorii de bonuri evaluate în aur ar începe să pretindă efectiv aur, primii veniţi ar obţine aur câteva zile. După ce cam 4 la sută dintre ei ar fi realizat în aur creanţele lor, ceilalţi ar rămâne fără aur. Noi am socolit să aplicăm tuturor acelaş tratament, pentru a servi binele general.

„Totuşi pentru că aurul şi argintul POT SERVI (adică, implicit, au trebuie în mod necesar să servească N. R.) ca bază foarte solidă PENTRU DEVIZE (deci nu pentru moneda internă! N. R.) am decis interzicerea exportului de aur din ţară."

Nu se putea pune mai clar şi mai cinstit tema restului actual al aurului în noul sistem monetar american care este tipic pentru economia dirijată. Dar să ascultăm mai departe pe Preşedintele Roosevelt, cu aceiaşi ocazie.

„Am luat această măsură (de a împiedeca exportul şi suprima convertibilitatea N. R.) şi pentru a împiedeca evadarea în străinătate a capitalului american, care ne-ar fi putut răpi majoritatea rezervelor noastre de aur şi amirena o nouă slăbire a creditului particular şi guvernamental precum ar fi putut semăna panica oprind larăşi integral funcţionarea industriei."

Şi acum del nirea „MONETEI DIRIJATE", pe care, cu ani mai înainte, autorul acestui studiu a preconizat-o încadând anatema marilor noştri financiari şi economişti.

„Guvernul are în această privinţă o ţintă precisă:

„Să facă să crească preţul materiilor prime la un astfel de nivel încât debitorii să-şi poată plăti datoriile, cu ajutorul unei monede de o valoare egală cu aceia care exista în momentul în care împrumutul a fost contractat. Nu avem intenţia să le procurăm un dolar atât de ieftin încât să rambursese mult mai puţin decât au luat, cu alte cuvinte nu vrem să curăţem o eroare şi o nedreptate creând alte erori în sens opus".

Cu această Roosevelt a definit pe faţă tuturor principiul *monedei dirijate*, pe care îl aplică azi în Statele Unite, iar poporul Statelor Unite l'a înţeles şi s'a resimţit în bine.

Împreună cu legile de poliţie financiară, împotriva hoţilor bursiere organizate (Securities Act, dela 27 Mai şi Banking Act, din 16 Iunie) măsurile *pur financiare* ale lui Roosevelt au dat în 6 luni următoarele rezultate: Aparatul de credit a reintrat în funcţiune aproape tot aşa de normal ca în 1928. Depunerile în bănci au reînceput, în urma legii de asigurare şi reasigurare a depozitelor în cont curent. Şomajul a scăzut dela 13,800.000 la 4.800.000 (deci cu 9 milioane). Comerţul a fost relevat, preţurile şi *valorile* s'au ridicat.

Imensa operă a lui Roosevelt nu e prin aceasta decât schiţată şi nu-i stă în'r'o parte a ei: în latura monetară la care a reuşit peste toate aşteptările şi în cea a organizării financiare şi a creditului la care reuşita, tot a fi tot atât de definitivă, nu e mai puţin semnificativă, reprezintând o ameliorare importantă a crizei. Nu se poate spune — Roosevelt se atrage meritul ştiinţia asupra rezultat lucru — că marea criză americană a fost biruită.

Aceasta, care în realitate este o criză de transformare, de mutaţie rapidă a structurii economice, pe de o parte, şi a regimului juridic al monetei, al creditului şi capitalului asupra colectiv, pe de altă parte, suferă ireversibil („*le veau unie*" cum zic americanii) o tra sformare al cărei rezultat final este economia dirijată legală sau economia organizată raţională. Dealtminteri revoluţia legală a lui Roosevelt nu s'a terminat în State-Unite, pentrucă acolo nu s'a schimbat definitiv şi pe linia cea bună decât regimul juridic al monetei, celelalte suferind numai îmbunătăţiri şi transformări în sensul evoluţiei viitoare. De şi aba schiţate, aceste transformări sunt încă destul de semnificative, ca să arate clar care e structura economică spre care se îndreaptă Statele Unite.

Studiul lor va face obiectul notei următoare.

(Rezumat al conferinţei ţinute la Institul social din Timişoara la 19. Martie 1935.)

Prof. Dan Rădulescu.

Recenzii

1. **G. Popiţi**, *Cântece din Finiş*. De dată aceasta o carte şi cărei nu-mi miute. Cine cântă din *finiş*? Cânnaşul. Ce poate cânta? Melodii simple. Aşa şi sunt versurile de primitiv analfa ontism ale Dlui Popiţi. Nimic trăsnimic fezandat, simple notaţii nemesugite pentru o pastorală. În perfecţiomonie cu conţinutul, minunatul prinvism al xylografiilor. Elegantul şi cărectul volum e un mic dar făcut bătrânfiilor.

2. *Teodor Scarlat*, CLAVIATURE. O anumită speţă de „poezie" ma dispune întocmai ca o sală de spital vizita la casa de nebuni. Când e sincerină întristează, când e maniera mă degustă, când în dosul ei e *totuşi* talent indignează. Această ultimă senzaţiavut-o citind cu încăpăţânare până sfârşit versurile Dlui T. Scarlat. M'am căpăţânat să continuu citirea, arghezianul *„Reportaj de toamnă"*. Începutul d *„Prevestiri"*, *„Eri, azi, mâine"*, dar ajun gând spre sfârşit eram indignată pe au (pentrucă şi batjocoreşte un talent re şi pe mine însumi pentru că'mi făcoiluzia că voi găsi totuşi în elegantul lum o poezie bună, una singură mic Şi eram gata să închid volumul, ultimul efort al recenzentului conţinu m'a făcut să citesc şi ultima poezie a lumului: *„Răvaş"*. D'a capo al fine încă odată. Am avut în fine răsplata danici mele. „Răvaş" e o poezie „mare şi cea mai frumoasă promisie de viitor Dl. Scarlat e deci capabil de sincerităte în emoţie, de claritate în vers şi de no tate şi bogăţie în limbaj şi imagini, Iudură-te de Dia şi de cilitorii Diale, Donule Scarlat şi în volumul care urmează lasă celelalte claviaturi şi scrie numai pe aceea pe care ai descoperit-o în „Răvaş".

3. *V. Flueraş*, TATAL NOSTRU. Versuri. (buc. 1934).

Şi de dată asta titlul anunţă exact conţinutul. Sunt versuri religiouse de o mişcător de stângace, copilărească sinceritate. Pe acest fond, un mic plus de inventie imaginală de originalitate stilistică şi de cunoştinţa prozodică ar fi putut da rezultate remarcabile.

4. Prof. *Gavril Ionescu*, CANTECE ŞI STRIGĂRI DIN JUD. SUCEAVA.

Mi-e drag stângaciul şi reavănul cântec popular şi-l gust ca pe-o fragă din poieni de pădure. Mi-e simpatic rusticul şi suculentul umor al strigăturilor prin nu ştiu ce afinitate de umorist primitiv şi răutăcios slavic reînviată în mine. Nu e de mirare că am citit strigăturile şi cântecele original populare culese de dl. Prof. Ionescu cu o mult mai deplină satisfacţie decât multe volume de versuri civilizate.

„Drag-mi-i bădiţa spân
Că-i şi tânăr şi bătrân."

Nu zău, au ce zice epigramiştii noştri de distichul acesta?

Ori monorima:

„Puse toanta să se lea
„Şi îşi puse Vinerea
„Să se lele Sâmbăta;
„Dar pustia de purcea
„Păscând troscot lângă ea
„Se scarpină de ulcea
„Vârsând leşia din ea".

Sau:

„Însoară-te bade'nsoară
„Că barba te împresoară
„Şi mustaţa
„Ţi strică faţa
„Bătrâneţele viaţa,
„Gura ţi-e rece ca ghiaţa".

Ori epigrama cântată:

„Vai de mine şi eu joc
„Şi's de mare cât un dop
„Şi's aşa şi eu de nalt
„Că'n picioare stau şu pal!"

Nu-i oare strigătura românească strămoşul epigramei de salon, ca rata sălbatecă a celei de casă? Şi nu-i rană mai spontană cea dintâi?

5. PAMANT ŞI SUFLET OLTENESC se numeşte o colecţie de cărticele — proză versuri şi *folklor* pur oltenesc — editate de Fundaţia Culturală Re-

Prof. Dr. DAN RĂDULESCU
PENTRU VOI TINERETUL
7 Leeţi de politică pozitivă şi economie dirijată.")
Editura proprie. Lei 45.

(urmare din pag. 1-a)

Ceа de-a doua epocă — cuprinzând cuvintele dela Iaşi, Craiova, Caransebeş, Braşov — este aceia a discursurilor acestor înălţătări inutile. Se precizează tot mai multe obiective, se cristalizează tot mai puternic gândurile şi soluţiunile. Se arată documentat şi argumentat ţării întregi, inclusiv guvernanţilor, gravitatea atâtor probleme de vitală importanţă pentru neam şi Tineret. Glasul studenţimei n'a fost auzit şi natural, problemele n'au fost edăcut.

Cu congresul recent trebuie să intrăm în perioada înfăptuirilor. Toţi purtăm în suflet aceiaş credinţă. Aceiaş dor, aceiaş ideal ne mână pe toţi.

De discursuri nu mai poate fi azi vorba: *toţi ştim ce este de făcut. Generaţia tânără are dreptul la viaţă în pământul părinţilor şi. Năpădită, mâncată şi supţă de toţi străinii, de toţi veniticii şi înstrăinaţii, generaţia tânără cere pentru neamul nostru şi pentru ea dreptul la viaţă şi la stăpânire.*

Neamul românesc — cu tineretul lui — este hotărît de toate părţile şi după-ânăt de cei ce-ar trebui să-l apere şi să-l conducă:

L'au dat pradă demonstraţiilor fără sfârşit ale lui Domnescu, pradă copiilor trădării, pradă Invaziului.

În această situaţie, armata pământului nostru nu poate privi: „pentru ţăranii deznădăjduiţi". La luptă, înfruntând moartea, până la izbândă.

Drumul spre luptă, spre fapte, spre înfăptuiri, dela acest congres va fi pornească cu mai multă vigoare decât până acum: uniţi cu toţii! Un singur Căpitan, o singură trupă! Cu deviza: Faţa la duşman.

Dr. Ion Banea.

...ească „Principele Carol" din Craiova, sub îngrijirea Dlui N. Ploşcor

Primim No. 23 VERSURI de Ioan Mara.

„...Iată, imaginile totul ne arată că avem un real talent poetic, autentic ţărănesc. Acest talent real merită o obiectivare critică generală, de a cărei validitate poeţii autentici vor ajunge să se convingă curând.

Versul nostru şi-a însuşit dela lirismul decadentă şi fezandată franţuzească o formă de o libertate care poate da în mâini experte efecte minunate uneori. Aburul de această libertate prozodică e însă primejdios şi răutăcios: nu numai că permite o producţie ieftină, dar distonează supărător mai adesea în goeziu cu caracter ţărănesc.

Pe cât de mulţumitoare sunt versurile din „Cântec în zori":

„Răsai, Doamne, soarele,
...
ca s'adune toamnele:
Must la crame,
la grinzi poame,
în oboare
grele care,
sub şoproane
fum molatec de cazane...
Răsai, soare,
etc."

Ritmul acesta liber e glăcuit căci e românesc şi adecvat, îl simţi că e dela noi.

Cât de supărătoare sunt însă, în repetirea lor, crevedismele care abundă în tot volumul. Şi sunt supărătoare mai ales pentru că de nenumărate ori simţi că ai de-aface cu un poet veritabil.

Cel care poate să scrie:

„Ce de gânduri, ce gânduri duc la mal la poartă"!

sau

„Dar acum,
nu se pomene de drum
Şi din an în an fântâna
Se ascunde şi mai mult
În cucută şi pelin
Şi'n adâncuri nu e apă
Ci o copcă de venin.

sau

Curgeau în mine ape vii de dor
şi gânduri care vin nepotolite...
etc.

Cine poate scrie aşa are şi puterea şi tot interesul să se elibereze de maladivul şi ieftinul modernism şi să se supună disciplinei grele a versului clasic, bogat în rimă şi ritm, utilizând eliberarea din corset numai cu măsura şi numai acolo, acolo unde se impune naturală şi melodic ritmată, ca în exemplele pe care dinadins le-am cules. În aceste condiţii dl. Mara poate prezenta multe surprize plăcute în viitor şi poate da lucruri şi originale şi durabile.

No. 24. Iancu Bărneanu. **Amintiri**. Proză încă minoră, interesant de o cam dată mai mult ca material lexical şi promisiune de viitor. Pentru a fi realizări impecabile tocmai în acest gen trebue să fii un Creangă... şi mult mai bătrân.

25. **A. C. Calotescu-Neicu** EPIGRAME.

Calităţile de epigramist ale unuia din cei trei-patru emuli ai răposatului Cincinat sunt îndeobşte cunoscute. Zu una gust aceste „strigături" de salon, aproape tot atât ca pe cele autentice în mediu autentic (adică la horă).

Se cuvine, ca mostră, să dăm pe una din cele mai impecabile din toate punctele de vedere, căci are şi o inutilă poantă.

Dlui Prof. sec. Paul I. Papadopol, apropos de următoarele epigrame

Iubita mea cu ochii verzi
Are un corp atât de mic
Încât în patul meu o perd
Şi-o regăsesc la vre-un amic.
D. Teleor

Iubirea noastră fost ca un mister.
Nici tu nici eu n'am înţeles nimic.
Eu te căteam cu ochii tot prin cer
Dar te găseam... la câte un amic.
Paul I. Papadopol.

Apropos de această sinistră coincidenţă a „implacabilului" critic şi beliar, spiritualul nostru epigramist scrie:

„Cu ochii tot prin cer căutând
S'aperi ca un meteor,
Găsişi... iubita la amic
Şi spiritul la Teleor".

Dl Popşor are mână bună.

MDR

ISRAEL LA REDACŢIE

(urmare şi sfârşit)

O monoperă pe care n'a văzut-o până azi nimeni

Ernest Vladimirescu (alias Zapler, zis Kisbitz): Vrem să ştim anume ce aveţi Dv. cu Dl Pauker, care vă jur că n'a făcut nimic împotriva Dv. Ce aveţi cu Adevărul? Ce va face editura Adevărul?

— Iniţiate de toate ne-a atras atenţiunea asupra unei acţiuni antinaţionale evreieşti, cu atât mai primejdioase cu cât nimeni până azi n'a văzut gravitatea insidioasei manevre.

Levy-Stareţul (ironic): Aşa de grave încât până acum nimeni n'a putut-o observa decât Dv.,

— Până acuma da. Dar după ce voi releva-o, o va recunoaşte toată lumea.

Vlad Tepeş (alias Israel Spiesser): **Suntem zău aşa curioşi cum n'aveţi idee.**

— Să examinăm un fenomen: e sau nu adevărat că anumite cărţi bune în anumite epoci, au creat curente sociale, au influenţat generaţii întregi?. De pildă Rousseau, Voltaire şi enciclopediştii în sec. XVIII, poeţii germani în epoca napoleoniană, Sienkievicz pentru redeşteptarea spiritului naţional-polon, autorii ruşi dela Gogol, la Dostoiewsky, Tolstoi şi Gorky?

— Kiebitz-Vladimirescu: Şi ce are ma rog aface aceasta constatare cu evreii şi Adevărul, cu dl Pauker? Ce el scrie?

— Domnii mei, poporul nostru pierre nu numai prin evrei, ci şi prin evreizarea spiritului nostru, a culturii şi a atitudinei noastre sociale şi morale dictate de evrei. O reacţiune în acest sens trebuie să vie şi cât mai repede şi mai intensă, pentru a salva ce mai e de salvat. Prin înaintea şi ameninţarea ei asupra politicei iaceţi tot posibilul ca s'o opriţi, prin marea presă otrăvită, dezorientaţi şi demoralizaţi poporul, un singur lucru nesocotiseraţi: posibilitatea unei reacţiuni pe calea spirituală a literaturii naţionaliste. Bnai-britul n'o văzuse.

— Levy-Stareţul: Şi acum a văzut-o, nu-i aşa? Când a văzut-o? Şi ce-a făcut?

— Noi am avut poezia, nuvela şi romanul nostru româneşti. Bune-rele, dar ale noastre, naţionale, autentice şi de cele mai multe ori de o puritate care mergea până la castitate.

Şi mai era ceva: dela Zamfirescu şi Hogaş, până la amploarea lui Sadoveanu, a lui Rebreanu ş. a., această literatură autentică avea ceva de spus şi o spunea din glasuri neoş româneşti. Zi cu zi însă această efloreşcenţă literară trecea în mod natural — precum s'a văzut în evoluţia dlor Rebreanu, Sadoveanu, Cezar Petrescu, Ardeleanu şi acum în urmă, chiar a lui Ionel Teodoreanu — tot mai mult pe planul social, scormonind problemele societăţii, contribuind la creiarea unei mentalităţi noi, prevestitoare de marile prefaceri care aveau să vie, pentru noi toţi ca şi pentru evrei.

Nu se putea altfel, era fatal ca această literatură să nu ajungă să se mâsoare şi cu problema evreiască şi în acest caz, riscurile unei formidabile răbufniri a reacţiunii de apărare, deveneau din zi în zi mai mari.

De aici o serie de măsuri, pe care vi le voi analiza:

Mai întâi crearea unor mari case de editură pur idiş — Cultura Naţională era cea mai importantă în planul Bnei-brit-ului — şi după prăbuşirea acesteia Adeverul reia cum vom vedea mai jos, locul pe care avea să-l aibă Cultura Dlui Aristide Blank. Paralel s'a organizat acapararea vânzării, desfacerii şi editării. Marile edituri au fost cumpărate, acaparate, cointeresate sau înfeudate băneşte. Faptul e aproape consumat astăzi.

Partea tehnică e aproape terminată. Am văzut ce poate d. Pauker şi Adeverul în această privinţă.

— Iar D. Pauker! A ajuns o obsesie.

— Nu îl întâlnim activ în culise, pretutindeni, căci e agentul acoperit cel mai activ al Fildermanilor şi Bnei brit-ului. E Cuimer-ul presei române şti.

Decapitarea literară a faşului şi a unei mari părţi din literatură

Evreii bineînţeles că nu se puteau mulţumi să cumpere şi să aservească marile periodice, ci printr'o politică abilă au prins în capcana Adeverului Literar şi puterile de odinioară ale Vieţii Româneşti răpind Moldovei organul ei odinioară liber, demantelând citadela ieşană, care independentă, se putea întoarce oricând împotriva lor.

Editând pe Rebreanu şi Siere, sprijinind Viaţa Românească infeodându şi pe Sadoveanu şi pe Arghezi, Adeverul făcea nu numai un ghieşeft bun, dar îşi crcia pentru preţii de goimi un alibi în adăpostul căruia putea lucra în linişte la opera de gătuire a literaturii naţionaliste care se putea ivi. Gudurându-se pe lângă marii zăvozi ai literaturii şi oferindu-le în fiecare zi bildul hranei grase, puteau mai sigur să-i supraveghieze, să şi-i facă pleteni şi la urmă complici involuntari la gătuirea progeniturii literare primejdioase.

— Ceva teribil zău aşa! Ca într'un roman foileton.

— Dela Ig. Herz. Nu? Bine că deschiseşi vorba. Dela o vreme constatăm o veritabilă inundaţie de producţie tipic idiş, cu intenţii idiş şi de romane tendenţios depravante de oftină bălăcreală senzuală, străină de sufletul românesc şi scrise în mare majoritate fie de evrei cu străvechi nume româneşti, fie de bieţi scribi rataţi care mânjesc hârtia cu scopul de a câştiga o tristă pâine, otrăvind propriul lor popor. O critică vast organizată de oficinele Paukeriste îi plasează în primul rang al atenţiunii unui public care n'are nici un alt îndreptar şi busolă, al cărui gust e zilnic depravat sub scatologica înundaţie. Multiplul efect de dezorientare şi depravare a simţului şi gustului literar pe de o parte, de diluare a specificului românesc într'o masă de maculatură streină, crearea de pseudo-celebrităţi idiş, posibilitatea de a deruta atenţiunea de a îngropa sub tăcere scrierile primejdioase pentru evrei.

O legiune de scriitori şi critici s'a format astăzi, dominând djungla literară: români cu talâs, Basarabi cu perciuni, cenzurează şi recenzează, spurcă şi laudă în jargon aproximativ naţional.

Kiebitz-Vladimirescu: (înţepat) Vă mulţumim. Şi ce urmărim noi în definitiv?

— Satisfacerea urii de rasă, nevoia de distrugere şi de înjosire, sadismul rataţilor e motorul Dv.: Nefericiţi sim briaşi, şabes-goimi, puşcăriaşi ai condeiului românesc, pentru cari simţul noţiunea de răspundere morală n'au nici măcar un sens, trăiesc şi-şi târăsc odioase zile în mociriа literară pe care aţi creat-o. După o gazetărie care n'are nimic sfânt, o literatură fără credinţe şi ideal, în care viţiul colcăie ca viermii în cadavre. Şi această otravă o daţi sistematic şi în doze tot mai mari, cu reclama desmăţată a periodicelor, publicului.

Aceasta urmăresc Paukerii şi Ig. Herzii noştri când editează. Aceasta mai mult decât Mammonul chiar. Evreii otrăvesc fizic populaţia cu alcooluri falsificate şi sufletele cu literatură putredă.

Asta e.

Cu mii de săgeţi de ironie în ochii fără gene, Ernest Vladimirescu întreabă cu tonul cel mai greţos-dulceag posibil:

De ce a protejat Adevărul la început pe Marta Rădulescu

— Dar D-ra Marta Rădulescu n'a fost şi ea caldă sprijinită de editura şi presa dela Adeverul? Chiar de d. Pauker?

— Ba da. Şi tocmai aici e cazul tipic, exemplul demonstrativ care mi-a deschis ochii. De ce credeţi Dv. că d. Arghezi pe de o parte, d. Damian Stănoiu pe de altă parte sunt specialii protejaţi ai Adeverului? Şi ai Dlui Pauker? Pentru că şi-au bătut joc de religie şi de popi.

Marta Rădulescu era considerată de Adeverul: ca un umorist pur, care îşi bate joc de toţi chiar — credeau ei — şi de religie şi de naţionalitate. Au socotit că odată captată de Adeverul vor lansa un factor disolvant în plus: un batjocoritor de talent al celor mai pure manifestări ale naţionalismului românesc. Asta era.

Levy-Stareţul: **Şi de unde ştiţi că nu e numai o interpretare?**

— Pentru că în momentul când s'a dovedit că tatăl ei crede cum crede şi este cum este, când s'a analizat de aproape literatura ei şi când mai ales s'au aflat prin indiscreţii anumite pasagii din „Cadavre", au schimbat de pe o zi pe alta atitudinea au pornit acţiunea pe care au pornit-o şi au tocmit din drojdia morală a gazetăriei „Sparaiucilii literari şi o asasineze moralmente şi literar.

— Vlad-Tepeş-Spiesser (ironic). **Aşa o teribilă importanţă i-au dat?**

— Mai vrei dovezi de ce importanţă au dat faptului? Mai iată câteva manopere anume aranjate pentru ea:

Se ştia că Maria Rădulescu este autoarea favorită a tineretului, printre cei de vârsta ei. Pentru a-i face o contrareclamă, la ce metodă idiş mai recurge Adeverul? Organizează anul trecut o anchetă printre tineri: „Care e autorul care-ţi place mai mult?

— Şi rezultatul?

— Nici un vot pentru Maria Rădulescu. Peste, peste, peste, ce vrei. Nemaiauzita cea mai populara la ziua cărţii n'a avut vai nicium vot.

— Deci n'o fi avut... Ce e vinovat Dl Pauker?

— Ei aşi! Numai din câte ştiu eu, dela tineri admiratori indignaţi, ai ei, care au scris recomandat şi mi-au arătat recipisele şi copiile, e destul ca să aurim aceasta, şi tocmai aceasta ne-a deschis ochii asupra complotului şi ne-a silit să examinăm cauzele acestei, la început şi pentru noi, insolite comportări.

— Şi totuşi este de necrezut. De ce să-i dea o aşa mare importanţă?

— Şi totuşi îi dă: ştii Dta că primele două numere ale Revista Mea, calde încă dela tipografie pleacă la Bucureşti, la Dl Pauker cu primul tren? Ştii Dta că s'au făcut presiuni asupra chioşcarilor şi vânzătorilor să nu primească să vândă revista? Că afişele Revistei mele sunt rupte de evrei îndată ce sunt puse?

— Dar ce, le rupe d. Pauker? Şi ce vreţi să faceţi mă rog?

— Să sunăm tocsinul de alarmă şi în acest domeniu în care a pătruns mafia evreiască spre a distruge şi aici ultima posibilitate de rezistenţă naţională. Această primejdioasă acţiune, atât de bine camuflată pe care nimeni n'o văzuse, noi am demascat-o cei dintâi şi vom atrage atenţiunea marilor luptători asupra ei. Aceasta a fost menirea Revistei Mele dela început.

Kiebitz-Vladimirescu, către Directoare: — **Şi cum credeţi că aveţi să puteţi izbândi D-şoară? Care e planul Dv?**

Marta D. Rădulescu: **V'am mai spus, eu militez pentru un „Numerus Valachicus", care în realitate pentru presa românească e un numerus nullus, Domnule!**

Levy-Stareţul: **Cum aşa? Valachicus e proporţionalis, nu nullus**

Marta D. Rădulescu: **Sper că Dl Velda Voevod n'are să arunce împotrivami anatema când îi voi interpreta tozinca D-sale, à ma manière:**

Gazete şi cărţi şi edituri şi librării evreieşti în Numerus Hebraicus dar în idiş şi cu firmă evreiască, nu de „Cultură Naţională".

În presa românească în literatura românească Numerus Valachicus ca proporţie faţă de celelalte naţionalităţi, dar Numerus nullus de evrei în interiorul acestui numerus valachicus al nostru.

Kiebitz-Vladimirescu: **Nu înţeleg. E prea complicat pentru mine.**

Marta D. Rădulescu: **Vreţi mai simplu? În acel numerus al presei noastre nu voi primi nici Kiebitzi, nici Vladimireşti, ci numai Popeşti neaoşi.**

Toţi (în cor) — Dar asta-i hitlerism!

Marta D. Rădulescu: **Da de unde! E numerus valachicus constituţional, după justa interpretare. Singura logică de altminteri.**

Şi veţi vedea că lucrul nu e nici măcar aşa de greu.

— **Şi ce vreţi să facem noi atunci?**

— **O meserie mai onorabilă, Domnilor. Cu aceasta am terminat.**

p. cont. REVISTA MEA

Fiu al satului

Fiu al satului,
Ai plătit dare 'mpăratului
Şi-ai lovit cu toporul dreptăţii
În porţile putrede — ale cetăţii,
Ca să pătrundă 'n fărîna vieţii
Vălţoarea de soare a tinereţi...

Fiu al satului,
Ţi-ai adunat din holde gândul şi puterea,
Ţi-ai călit în tenniţe vrerea, —
Căci suferinţa nu te sperie, —
Te-ai luptat cu veacul şi cu anii
Şi valuri de mizerie
Te-au izbit în piept...

Drept,
Ca şoimii, ca vulturii,
Te-ai ridicat în zare
Fiu al satului;
Pe culmea vremii,
Ca feţii din poveşti,
Te-ai înălţat
Şi ai umblat
Din hotare până 'n hotare,
Să chemi ţăranii
Să le vesteşti
Învierea neamului, învierea cea mare...

Cu mâinile în lanţuri şi pieptul sângerat
Ai luptat...
De suferinţă ochii tăi au scânteiat;
Ai aprins păduri de ruflete curate;
Ai surâs mormântului;
Şi ca un împărat
Cetatea nădejdilor tu ne-ai durat
Fiu al satului, al vremii şi-al pământului...

Constantin I. Goga.

Visurile noastre.

Visurile noastre... doină gângurită.
Dorurile noastre, creangă 'nmugurită.
Ce aşteaptă oare dorurile noastre,
De privim într'una zările albastre?

Ce aşteaptă oare să răsară
Din păduri côte-au rămas în ţară?
Domnului ce-i cerem cu 'nrouată geană
Când plecăm genunchii, seara, la icoană?

Visurile noastre au întruchipare:
Sunt voinici în codri pe cărare,
Sunt voinici cu ochii vii şi treji,
Chipuri de arhangheli şi viteji.

Ce-au să vie ca bădica din colind,
Veseli şi doinind şi haulind
De-or cădea doar la vederea lor,
Ca'n poreclce ierbii fiarelor,
Lanţuri şi hăţuri câte ne leagă,
Să-i urmăm cântând o ţară 'ntreagă.

Marta D. Rădulescu.

MARTA D. RĂDULESCU
Sunt studentă
(Schiţe din viaţa studenţească)*)
Ediţia IV-a — Editura proprie

MARTA D. RĂDULESCU
Mărgele de măceş
(Povestiri dintr'o vacanţă) *)
Editura Scrisul Românesc. — Lei 60.

MARTA D. RĂDULESCU
CLASA VII-A
(Schiţe uşoare)
Ediţia III-a — Editura Cugetarea
Lei 50.

MARTA D. RĂDULESCU
Să ne logodim!
(Roman umoristic şi sentimental)
Editura Cartea Românească. — Lei 50.

MARTA D. RADULESCU
Cartea celor şapte basme
Editura Adevărul. Lei 60.

MISCELANEA

Văduva veselă
(reportaj umoristic)

de Marta D. Rădulescu

— Şi? Am luat pentru mâineaţă bilete la „Văduva veselă".

— Da?

Na, prea sunt dusă pela biserici şi viţi — mai ales — pela operă, ştie şi dumnealui. Comedille, farsele şi chiar sketch-urile lui îmi plac dacă nu depăşesc o anumită limită a bădiţei absurdo. Nu zic, că nu-mi plac şi dramele mari, atunci când le citesc şi mă lămâiesc jucând normal de artişti mari: un singur actor prost în cel mai bun ansamblu, strică tot efectul bunelui ca o singură muscă în cel mai gustos cotlet.

Cât despre operă şi operetă nu-mi plac din instinct şi din principiu: reprezintă ceva falş şi neadevărat până la ridicol. Am încercat, la operă să închid ochii, să uit că se joacă cevă şi să ascult numai muzica.

Zadarnic. E destul să aud servitorul vocalizând: „Doamna e servită". Pe urmă întrebările cu spoglături „Unde te duci?" sau s'o stâlcim pe Violeta cu anilii plânilui absenţi, pe trei sferturi moartă şi chiuind totuşi un sfert de ora „alle del passato", ca să nu pot gusta muzica cea mai divină.

Na. Opera poate s'o aud la gramofon sau la radio . . . chiar cu parazîţi, căci sunt inevitabili.

Cât despre operetă . . . Trăsnă, ca să nu-mi îndăpăn sufletul meleonan, am zăpăcit cu altruist entuziasm (nu ţăi actorii sunt pe scenă):

— Să mergem dragă, să mergem. Ce bun ești!

Pentr'la ora sfârşită de program eram în sală. Ca tradiţiune încă proastă. Dar după 20 — 30 de minute distinsa intelectualitate a Clujului începe să înţăpăneze fotoliile . . . Nu e acelaşi cantitate ca la Târgu, dar calitatea e la acelaş nivel.

După ce ai ceilt programul interesant şi literar cu un op premiat de Academia Română ori rămâne altă decât să privegi prin sală? Bucuroşi-vom, în năduf din ţăţă, pe cinstitul nostru „profesor de lux" aplecat în discreţii convorbire cu o tânără decoltată, cu un de logodnică. Prin stalurile rezată singuratice toalte didactice şi sus, în boxe elevi de liceu şi dela profesionale. Într'o loje oficială şi gratuită, se dăţăită negriţoasă şi cazonlina o fostă colegă, azi „artistă", betonată de noi pe vremuri „Sarpanta". Surâde fanat şi copiii cumătăţelor.

De-atâtea ori regret că nu m'am născut caricaturistă.

Lumina se stinge.

Cortina se ridică îndecentă dând la iveală un decor artificial până la dezgust, unde ciţiva cinteţi prostuţi scăpaţi dela un ospăţ clocotesc palaturi goale, cotă zgomotos nimicul din ele şi le târâtesc pe jos ca nişte hăinuţi răscrescuţi care fac pe supăraţii . . Beţivi de operetă les pe uşa din stânga pentru ca, imediat, să apară pe cea din dreapta un . . . comic, care vorbeşte de unul singur — termen technic: monologhează — şi, aproximativ, cântă.

Încă două—trei scene similare şi cortina cade în aplauzele sincere ale publicului cinjan.

— Câte acte mai sunt? — îl întreb pe tovarăşul meu de . . . petrecere, rebilliad cu cronism un căscat rebel.

El care gustă muzica până la ultarea acţiunii şi decorului, îmi răspunde dulce:

— Încă două. Îţi place? Să vezi partea care vine . . . E o muzică ferrecătoare. Operetele acestea vechi au un farmec . . .

Actul II. începe. Vreau . . . am luat vitejasca hotărâre să-mi placă. Deci totul mi se pare vicleim de palaţe!

Am uitat de muzica atât de antrenantă — cum zice Val — ca să admir decorul: un edificiu mare, de piatră masivă ornamentat cu doi lei gigantici de beton. La ce dramă am mai văzut decorul acesta? Îl privesc atentă — surdă la chiotele desperate ale artiştilor — şi deodată am impresia unui cutremur: uşile grosse ale palatului de pietră încep să tremure ca bătute de vânt, în vreme ce văduva veselă, cântă crist, boceşte stăţăietor, cu mâinile împreunate, urlă a pustiu ca o cobe.

Privesc în sus la candelabrul enorm animat de cheia de boltă a teatrului. Parc'aştept din cliţă în cliţă să cadă cu zgomot ascuţitor, să cadă cu boltă cu tot, să ne îngroape.

Chinurile văduvei vesele s'au terminat. Artista graţioasă s'a depărtat. Cortina se lasă trudită. În vreme ce palmele publicului acoboară continuă să se plesnească una de alta, ca într'o mare nenorocire.

Şi al?

Aplaudă şi el, în ritm frenetic, ca cellaliţi... Şi tu Brutus...

Actul al III-a (al ultimul!)

Vârtul de şăhetch cu vaete şi cântece. În urma cărcia, ameţită, văduva veselă, cade în braţele dlui Andrebescu, după ce — bine înţeles — fiecare a cântat de unul singur, în doi şi în fine, potopiţi de ariciele stăţăietoare ale corului, cântece pline de noutate şi de farmec . . .

Cu desperare cortina cade sgomotos şi spes, ţăevocabil, deşi sunt în public criminali cari urlă bis! bis!

Nu! Non bis! în idem . . .

. . .

— Şi cum? Adică nu îi-a plăcut nimic, almic, din cea mai bună operetă a lui Lehar?

Ruşinată, bâlbâi:

— Ba da, . . . de sigur că da.

— Ce anume?

— Mi-a plăcut . . . (ce să-i spun, Doamne?) mi-a plăcut comicul . . . parte din muzică, îmbrăcirea biletelor de plăcintă, o parte din balet şi . . . (entuziastă) sfârşitul . . . Da! sfârşitul mi-a plăcut foarte mult.

— (Vesel) Zău, Unde?

— Când s'a lăsat cortina! Când liberă, am putut pleca afară. Afară, înţelegi tu? Sub cerul liber, unde nimeni nu psalmodia cu mândrie înţepenită, evoind pomana spectacolului din sală, afară, unde prin foiorele unui circiumi cu nouzeu văl bujori care beau cu adevărat ca vin roşu, bujori care urlă fiară cochetărie şi adoarmă mult mai bine, fără cu zornăngere. Afară unde petrecii prost înţeleseşte se sărută şi se iubesc fără orchestră, fără ţipete dela dentişti, fără a sta cu ochii la dinţi şi cu urechile la suflere, cu gândul la bătaia din palme a publicului . . .

— El (indignat) — Na, te mai duc la operetă anul ăsta!

Câte ani să n'aud pe dna Ana Stoja. Nu ştiu e prea mult. Cum va ieşi Procup din închisoare, voi merge cu el, spunându că vreau să-i dăruesc, în realitate ca o răzbunare de poteapsă, reprezentaţii de coţi.

Marta D. Rădulescu

Cronica rimată.

Numerus Valahicus la Iavră.

Ce scandal rumpăi la Iavră
Şi ce spaimă în norod,
Valmăşeală şi palavră
Despre Vaida Voievod!

— „Pentru ce se mai răscoală
Să răscoală în norod
Şi goim ală de nimică,
Domnul Vaidă Voievod!

— „Ci? nu-i dată de Iehova
Ca pământ lui Israel
Bucovina şi Moldova?
De ei trebă ară iel?

— „Pământu ei în tătă fără
Face acum şi iel scandal?
Parcă noi l'am dat afară
Dela dânsul din Ardeal?

— „Ci? cu bani dela tarabă
Nu le-am făcut noi ministru?
Pământu ei nu-ţi veni de treabă
Şi deveă apa sâmbetru?

— „Eram mulţumiţi cu CUZA
Orî că spune, orî că tace.
Orî că râde, orî c'acuză,
Pământu noi tot mumpăţ face.

— „Bineeuvântată Ţară
Şi Chivot din Sinagogă
Pământu ei s'o prins în horă
Şi puietul celă Gogă!

— „Ci? adică nu-ţi dăm votul
Eu şi Ilie şi tăt neamul?
Vrai acum să-mi iei Chivotul
Şi rabinul şi hahamul?

— „N'am împrumutat noi fără?
N'am dat bani şi la partid?
Pământu ei nu dai afară
Din ghişefturi, goim perfid!

— „V'ardăm noi, goimi sinistri,
Zice Pauker. În zadar!
Nu ajungeţi voi miniştri
Fără vot din Sătndar!

„Mâncători de mămăligă
Să ne dea afară vor?
Ţi reclam dija la Ligă
Şi ţi dau la Adivor!

„Mihalache 'l dă afară
Şi Maniu l'a proscrie.
Iasa, Lupu vine 'n ţară
Cu firman dela Paris.

„Lupu ie-a mâncat coliva,
Sprijineasceţi-i cine-a fi:
Cine poate sta 'mpotrivă
La Blum dela Finaly?"

În spurcata urii lavă,
Cine-a aruncat un nume?...
. . . .
Cu în vânt un pumn de pleavă
Au fugit perciuni 'n lume.

Pallas.

Citiţi „Revista Mea"

Revista Periodicelor
(primite la Redacţie, ca schimb)

1. *Cuvântul studenţesc.* Organ oficial al uniunii naţionale a studenţilor creştini români. No. 4—5. Închinat în întregime mişcării naţionaliste salutând intrarea în luptă a Dlui Al. Vaida Voievod, alături de întregul care de întâmpinarea sui cuvinte aceeaşi cauză, acelaşi de lumă spune: „Duşi Mihalache, Lupu, Maligeanu, au rămas acolo unde au fost „în toiul acuma pe linia intereselor „Sătndarului", în contra românilor".

„Şi acum o mişcă corectare mişcării dlui, Vaida: în această mişcare de renaştere românească unii cărora persoana cu dl Tilea, Angheleseu şi alţii care ar trebui să se lase mai la fund. Rolul lor în această mişcare pare formidabil de curajos".

Un minunat articol al dlui Ioan Moţa O poezie: *Horia* de Ar. Cotruş şi apoi „Glasul martor îndrumătorii": părerile lui Mih. Eminescu, V. Conta, Xenopol, Hasdeu, Alexandri, Costache, Negri, Colăniceanu etc, despre evrei. Sunt adevărat impresionante.

2. GLASUL SRAMOŞESC. Revistă bilunară de educaţie, cultură şi informaţii naţionaliste. A. II No. 9 Cluj. Vinerea şi vioiul periodic Cluj-an capătă cu fiecare număr, mai mulţi colaboratori din elita conducerii naţionaliste a ţării şi e de dată această mai deus ca niciodată: Articole de Ioan Moţa, Mihail Polichroniade, Dr. Ion Banea, Nic. Iancu, s. a. Un mişcător necrolog al celui ce a fost Hristache Solomon. Din zi în zi acest confrate clujan, cu tot boicotul mai aprig încă decât cel pe care îl suferim noi, capătă o răspândire tot mai mare, pe ţară.

3. IDEEA NAŢIONALA NO. 19, 20 şi 21 Dir. N. N. Manolescu Buzău. Nivelul intelectual al acestei interesante reviste provinciale e menţi la aceiaş înălţime şi face din cetirea ei o mereu rodnică şi proaspătă bucurie. Directorul revistei continuă cu aceeaşi lucidă virtuozitate analiza „Statului cultural al muncii naţionale": Se studiază în aceste numere: sistemul electoral, sistemul impozitelor, naţionalizarea oraşelor, politica eugenică. Dintre numeroasele articole interesante relevăm: „În aşteptarea îndrumătorului" de D. Cazacu, „Adivorul şi polonezii" etc.

Când va apare în formă de volum „Statul Cultural al Muncii naţionale"?

Un interes deosebit îl prezintă pentru noi revistele culturale, naţionale săteşti, *autentice*, cărora de aceia le dăm un loc de frunte în recenziile noastre. Iată deocamdată două:

4. GLASUL NOSTRU. Organ lunar de propagandă culturală la sate. Anul IV No, 62 Dir. Gh. Arteni. Învăţător. Văleni Fălciu, Red. şi administraţia în satul Văleni. Aşa dar revistă autentic săteaşcă, editată de învăţătorul satului cu colaborarea preotului şi al altor colegi.

Iată acum o mostră din articolul de fond al acestui No. 62, cu titlul „Gazete de provincie": „Izvorâte dintr'o necesitate morală a vremurilor prin care trecem, aceste gazete de provincie au un rol social binefăcător şi activând în cadrul unui program larg cuprinzător al tuturor nevoilor locale şi chiar generale, ele împlinesc o nevoie imperios cerută de aceste timpuri . . ."

Şi mai departe: „Osteneala şi grija lor este un sacrificiu la care de bunăvoie s'au supus şi se supun. Şi aceasta o fac nu pentru alte interese decât pentru binele obştesc şi pe care sacrificiu, în avantul lor tinerese ei nu-l, mai precupeţesc". Ei, e reconfortant, e semnificativ? Şi în Glasul nostru de care pentru prima oară auzim aici mai sunt şi celelalte articole bine scrise şi versuri curate, simţite şi clare.

5. Dintr'un alt sat, dintr'un alt colţ de ţară, din comuna Brădiceni — Gorj, ne vin trei numere din:

BUCIUMUL. Foaie pentru săteni. Literatură, artă cultură şi folklor. Anul III. Dir. I. Buligan, învăţător. Adm. Preot Gureanu, învăţător.

Şi această autentic săteaşcă revistă este bine scrisă simţită şi curată. De relevat articolele excelente următoare: din Nr. 1: Munca pentru ridicarea poporului, de I. I Buligan. Tineretul se chiamă la luptă de G. Brâncuş, învăţător. Spre renaştere de preotul T. Gureanu, Fiinţa Ringosiov versuri culese de Pr. Adr. Trapesco-Scheianu, Doc ne V. Voiculescu, Foaie scrisoare de N. Rădulescu-Niger etc.

Bucureştenii ar deci ca aceşti săteşti de periodice să fie cât mai numeroşi. Ca ele schimbul ne bucură şi nu conteneşti mai mult decât cu multe precauţiuni-pseudoiferare „mari" reviste ocârmuirii.

6. FLORI DE CRIN. A. IV No. 3. Revista femeiască. Dir. Pav. Th. Bălăban Şimleul Silvaniei. Ca totdeauna de o migăloare gustoasă.

7. LUCEAFĂRUL LITERAR ŞI CRITIC Anul 8 No, 5 Dir. N. Grosu, Red. Il. Grosu. Bucureşti. Un frumos articol de Elena Văcărescu, o excelentă traducere din Eminescu de M. E. Holban. Personalitate şi încăpăţânare de G. Bogza Judicioasă critică despre Radu Gyr. O acreditată Iubirea de azi, de N. Grosu etc, Lucrăturul se prezintă azi cu cea mai sinceră, fără pretenţii, curată şi nefandosită revistă literară din Bucureşti. Şi deci şi cea mai vie.

8. FAT FRUMOS. Anul IX. No. 5—6. Dir. Prof. Dr. Lica Moraru. Ceralului. În cel mai întreinat şi primejduit dintre marile noastre centre, activitatea de director de centru naţional, de publicist naţionalist şi director de revistă este un apostolat... Şi el, durează de 9 ani! I se cuvine deci admiraţie şi respect. Găsim inedite din Iepirescu, date biografice despre Ciprian Porumbescu. Folklor de d. O. Lupu-Moraru etc.

9. GÂNDUL NEAMULUI. A. I. No. 2. Organ al centrului studenţesc creştin Chişinău, Bine scris. Remarcabil „Convertire naţionalistă" de V. D. Trifa.

10. LUMEA NOUA a. IV. NO. 2. Buc. Dir. M. Manolescu.

Un remarcabil articol al Dlui M. Manolescu „Numerus romanus", din care relevăm următoarele:

„Această ieşire" a dlui, Vaida înseamnă în fond sfârşitul unui partid politic: al partidului cosmopolit şi oportunist al cărui pretext este „pământul".

Şi mai departe: „Când d. Vaida aruncă în mijlocul unui ascuncea partid o lozinc că naţionalistă şi idealistă, dsa nu poate să nu-şi dea seama că ea nu poate trăi mia acolo."

Unde îşi va putea recruta armata de luptă pentru realizarea idealului său d. Vaida? „În cluburile tuturor josnicilor şi ale socoteliilor egoiste?" „Nu! Armata reînoirii se găseşte în altă parte. Ea stă în tineretul ţării cu trupul fraget dar sângerând de răni, în tineretul care a reuşit să înveţe atât de curând acest adevăr: *în România, dacă vrei să fii român, pregăteşte-te de suferinţă.*"

Nu-ne mai cere la redacţie:

11. FRUNZEA revistă bănăţeană a. II. No. 13, 14 şi 15 Timişoara. Dir. Ing. Nic. Ivan. Ziarul apare săptămânal în excelente condiţiuni technice.

12. MANIFEST literar social artistic a. II. No. 3 „Red. G. Ivaşcu, Iaşi.

13. FRIZE. A. II No 3 Revistă de literatură artă şi cronică, Braşov.

14. PAMFLET poetic social literar. A. II No 13. Dir. C. Damian, Iaşi.

15. AUR. Revista familiară. A. II No 3 Red. Propr. Al. Beck, Bucureşti.

16. CERCETAŞUL DELA GRANIŢA DE VEST. Anul II No 5—6. Arad. Revistă de technică, actualitate şi literatură pentru cercetaşi şi tinereţ.

17. GRAIUL DAMBOVIŢEI. Revista corpului didactic primar din Jud. Dâmboviţa. Anul X No 3. O vom recenza ulterior.

18. PAMANTUL politic, social, literar. A. IV. No 96. Director E. Cialic Călăraşi.

19. ZBICIUL A. II No 9, Dir. I. Jucu de Banat, Timişoara.

20. ARDEALUL A. 14 No 16. Dir. G. I. Gologan, Braşov.

21. GORJANUL A. 12 No 12, 13, 14. Dir. Jan Bărbulescu, T. Jiu.

22. CALEIDOSCOP. Artistic literar şi social, A. II. 5—6 Red. N. I. Petre şi I. Oiteanu, Cluj.

23. PEGAS. Revistă de literatură, ideologie, critică. Anul III No 9 Red. Al. Raicu, Bucureşti.

24. OLTENIA ECONOMICA A. XII No 13 Craiova.

25. GAZETA CĂRŢILOR, Anul IV [illegible] Dir. Prof. D. Mateescu [illegible] Ploieşti.

26. CEFERIŞUL. A. II No 6. Dir. [illegible] Craiova, Banat.

27. BAK. 1933 No 2 [illegible] Academicilor-expandorul Bucilia [illegible] etc. No. 44.

28. REFORMA a. II No 19. Dir. D. Cristafovici, Bucureşti.

29. PRESA a VII No 133. Dir. V. [illegible] Iunii, Ploieşti.

Posta redacţiei

1. Numeroşilor cititori care ne [illegible] „ce se va fi cu [illegible]". În răspuns, noi vă [illegible] de voi urmări mereu, pentrucă n'am uitat [illegible] de acţiune, pentrucă n'am putut pune la [illegible] toată inima curăţ, fiindcă întotdeauna scriem, cu Revista Mea, I am spus întotdeauna [illegible] voiul, un fel spiritual în care [illegible] fiinţa schimbării „aerului" şi apoi [illegible] cărui [illegible] Xenopol.

2. Dlui Mih. Dr. D. I. Bucureşti. Vă [illegible] şi pe această cale pentru simpatia [illegible] şi pentru chipul sfânt în care [illegible] Mihaiţă cu 1 abonamente!

Cunoaşi astăzi, printre apropiaţii noştri, care vă este recomandatoare. Încă 20—30 de astfel de apropiaţi şi vom putea spăşi — cu acelaş preţ de abonament — de două [illegible] pe lună. Cu sfătuirea să rămâneţi [illegible] dela noi.

3. Dlui N. N. Manolescu, Buzău. Am primit colecţia fiinţi Naţionale împreună cu frumoasele cuvinte pentru care aveţi [illegible] vă mulţumesc. E o mângâiere de ştiri şi frumoasa mulţumire pe care n'am meritat-o în [illegible] Ce vreţi, de aceşti nouri?

4. Dlui Prof. Dr. Ioan Lon Moraru, Cernăuţi. Vă mulţumim pentru frumoasele cuvinte de încurajare! Aşteptăm cărţile Dv. a supra. Apelului din acest număr.

5. Dlui C. P. N. L. IV [illegible] Broşuraţi, Românie. Dacă vi [illegible] [illegible] [illegible]